

Братя Грим

Белоснежка и Червенорозка

Живяла някога бедна вдовица в малка уединена къща. Пред къщата имало градина, в която растели два розови храста – на единия цъфтели бели, а на другия – червени рози. Вдовицата имала две дъщери, които много приличали на розовите храсти. Затова едната се казвала Белоснежка, а другата – Червенорозка. И двете били тъй приветливи и добри, тъй работливи и послушни, че като тях нямало в целия свят. Само че Белоснежка била по-нежна и по-кротка от Червенорозка. Червенорозка обичала повече да тича по поляните, да бере цветя и да лови птички. Белоснежка оставала у дома с майка си, помагала ѝ в домашната работа или ѝ четяла на глас, когато нямало какво да правят. Двете сестри толкова се обичали, че когато излизали заедно, винаги се държали за ръце.

Белоснежка казвала:

– Няма да се разделяме.

Червенорозка отговаряла:

– Докато сме живи.

А майка им добавяла:

– Каквото има едната, трябва да го дели с другата.

Те често отивали сами в гората да берат сочни ягоди и животните не ги нападали, а идвали доверчиво при тях: зайчето хрупало зелени листа от ръцете им, сърната кротко пасяла трева край тях, а еленът весело тичал наоколо. Понякога замръквали в гората, но нито веднъж не ги сполетяла беда – те лягали една до друга върху мекия мъх и спели спокойно до сутринта.

Белоснежка и Червенорозка поддържали такава чистота в къщата, че било приятно да се надникне вътре. През лятото за дома се грижела Червенорозка: всяка сутрин, докато майка им още спяла, тя слагала до леглото ѝ китка цветя, в която имало и по една роза от двата храста. През зимата Белоснежка запалвала огъня и окачвала котела на веригата над огнището. Котелът бил меден, но блестял като златен – така хубаво бил изчистен. Вечер, когато снежинките тихо се сипели от небето, майката казвала:

– Сложи резето на вратата, Белоснежке!

После сядали край огнището, майка им си слагала очилата и започвала да чете от една дебела книга, а двете момичета слушали и предели. До тях на земята лежало агънце, а отзад на една пръчка седял бял гълъб, мушнал главица под крилото си.

Една вечер, когато седели край огнището, някой почукал на вратата и помолил да го пуснат вътре. Майката казала:

– Отвори веднага, Червенорозке! Сигурно някой странник търси

подслон.

Червенорозка станала дръпнала резето; мислела, че е някой закъс-
нял пътник, но на вратата се показал не човек, а голям мечок. Червено-
розка извикала от уплаха и побягнала назад, агънцето забляело, гълъбът
хвъркнал, а Белоснежка се скрила зад леглото на майка си. Ала мечокът
проговорил с човешки глас:

– Не се плашете, няма да ви причиня зло! Премръзнал съм и искам
да се стопля.

– Легни край огъня, Мечо – казала майката, – но внимавай да не си
подпалиш кожата! – После извикала: – Белоснежке, Червенорозке, из-
лезте! Мечокът няма да ви направи нищо лошо!

Двете сестри излезли от скривалищата си, преминал страхът и на
агънцето, и на гълъба. Мечокът казал:

– Деца, изтупайте снега от козината ми!

Белоснежка и Червенорозка взели метлата и изчистили снега от ко-
зината на мечока, а той се изтегнал край огъня и започнал да ръмжи от
удоволствие.

Момичетата бързо се сприятелили с мечока; започнали дори да се
закачат с него – дърпали му козината, слагали си краката на гърба му и
го търкаляли по земята; или взимали някоя пръчка, удряли го и се смее-
ли, когато започвал да ръмжи. Мечокът търпял закачките им, но когато
момичетата прекалявали, надавал вик:

– Белоснежке, Червенорозке, оставете ме на мира!
Ох, съвсем, съвсем пребиха
тези две деца жениха.

Щом дошло време за сън, децата си легнали, а майка им каза на
мечока:

– Най-добре ще бъде да останеш до огнището, тук няма да усетиш
студа и лошия вятър.

Когато се съмнало, момичетата пуснали мечока навън. Той побяг-
нал тромаво през снега и изчезнал в гората. От този ден нататък идвал
всяка вечер в един и същи час, лягал край огнището и позволявал на де-
цата да си играят с него. Те толкова свикнали с него, че вечер не слагали
резето на вратата, защото чакали своя приятел да дойде.

Дошла пролетта и всичко навън се раззеленило. Един ден мечокът
казал на Белоснежка:

– Време е да тръгвам и през цялото лято няма да идвам.

– И къде ще отидеш, мили Мечо? – попитала Белоснежка.

– Трябва да се прибера в гората, за да пазя съкровищата си от злите джуджета. През зимата, когато земята е скована от студ, те стоят кротко под нея, защото не могат да си пробият път нагоре. Но сега слънцето затопли и размекна земята, те ще я разровят, ще излязат на повърхността и ще започнат да грабят всичко каквото могат. После ще го занесат в пещерите си и вече ще бъде много трудно да се намери.

Белоснежка се натъжила много от раздялата. Ала когато дръпнала резето и отворила врата, мечокът се проврял през нея, закачил се за куката на вратата и леко разпрал козината си. На Белоснежка ѝ се сторило, че отдолу проблеснало злато, но не била много сигурна. Мечокът бързо изчезнал зад дърветата.

След известно време майката изпратила двете момичета в гората да съберат вършини. Там децата минали покрай едно голямо дърво, което било повалено на земята, а до дънера в тревата нещо подскачало насамнатам, но те не могли да разберат какво е. Приближили се и видели едно джудже със съсухрено лице и дълга, снежнобяла брада. Краят на брадата му бил прещипан в една цепнатина на дървото и малкото човече подскачало като кученце на връвчица и не можело да се отскубне. То облещило червените си искрящи очи срещу момичетата и изпискало:

– Какво стоите? Не можете ли да дойдете и да ми помогнете?

– Какво те е сполетяло, дребосъче? – попитала Червенорозка.

– Брей, че любопитни глупачки! – отговорило джуджето. – Исках да разцепя дървото, за да си насека трески за огъня. Ако сложим дебели цепеници, ще ни изгори яденето; ние си готвим по малко, не лапаме много като вас, лакомници такива! Бях забил вече клина и всичко щеше да свърши благополучно, но проклетият клин ненадейно изскочи и цепнатината се затвори толкова бързо, че не успях да измъкна хубавата си бяла брада. А вие, глупачки такива, се смеете. Не ви е срам! Колко сте противни!

Тогава момичетата започнали да теглят брадата с всички сили, но не могли да я измъкнат.

– Ще отида да доведе хора – каза Червенорозка.

– Да не сте полудели? – изкрещяло джуджето. – Сега пък ще викате хора! И вие двете сте ми вече много; не ви ли идва нещо по-свастно на ума?

– Имай малко търпение – каза Белоснежка, – ще измислим нещо.

Тя извадила от джоба си ножичка и отрязала края на брадата. Щом се освободило, джуджето издърпало една торба със злато, скрита между

корените на дървото, и замърморило:

– Глупачки такива, отрязаха края на хубавата ми брада, с която толкова се гордеех! Дяволите да ви вземат!

После метнало торбата на гърба си и хукнало, без дори да погледне момичетата.

След няколко дни Белоснежка и Червенорозка отишли да ловят риба. Като наближили потока, видели нещо, което подскачало на брега и то сякаш имало намерение да се гмурне във водата. Изтичали на брега и веднага познали джуджето.

– Къде си тръгнал! – попитала Червенорозка. – Да не си намислил да се хвърлиш във водата?

– Не съм толкова глупав – креснало джуджето. – Не виждате ли, че проклетата риба иска да ме завлече в потока?!

Джуджето било седнало на брега и хвърлило въдицата си във водата, но за беда вятърът уплел брадата му около връвта на въдицата. Една едра риба клъвнала стръвта, ала клетото създание нямало сили да я изтегли на брега. Тогава рибата започнала да го тегли към водата. То се хващало за всеки стрък трева и за всяка тръстика, но всичко било напразно – само подскачало безпомощно и всеки миг щяло да падне в потока. Така че двете момичета дошли тъкмо навреме. Хванали джуджето, помъчили се да освободят брадата му, но не успели, защото тя била здраво оплетена във връвта. Нямало какво да се прави – те извадили ножичка и отрязали брадата. Като видяло това, джуджето им креснало:

– На какво прилича това, жаби такива, да ме обезобразите така? Не стига, че ми подкастрихте брадата отдолу, ами отрязахте най-хубавата част от нея! Как ще се покажа сега пред близките си?

После измъкнало една торба с бисери, скрита в тръстиката, и без да каже дума, повлякло я и изчезнало зад един камък.

Случило се така, че скоро след това майката изпратила двете момичета в града да купят конци, игли, шнурчета и панделки. Пътят минавал през пусто поле, по което тук-там стърчали огромни камъни. Изведнъж момичетата видели във въздуха голям орел, който се виел бавно, спускаше се все по-ниско и по-ниско и накрая кацнал на един камък, недалеч от тях. Веднага след това чули жален писък. Изтичали и ужасени видели, че орелът е сграбчил техния стар познайник джуджето и всеки миг щял да го отнесе. И понеже Белоснежка и Червенорозка били състрадателни, хванали малкото човече и така упорито се борили с орела, че накрая той пуснал плячката си.

След като се посъзвело от голямата уплаха, джуджето им се

скарало с кресливия си глас:

– Не можате ли да бъдете малко по-внимателни с мен? Толкова силно дърпахте тънката ми дрешка, че цялата я скъсахте! Ама че сте непохватни!

После взело една торба със скъпоценни камъни и се мушнало в пещерата си.

Момичетата били свикнали с неговата неблагодарност и продължили пътя си. На връщане от града, като минавали през пустото поле, изненадали джуджето, което било изсипало скъпоценните камъни, без да помисли, че някой може да мине оттам в този късен час. Залязващото слънце озарявало блестящите камъни, които така сияели, че момичетата се спрели, за да им се полюбуват.

– Какво стоите и зяпате? – извикало джуджето и от гняв сивото му лице станало червено като божур.

Злото джудже щяло да продължи да крещи, но в този миг се чуло страшно ръмжене и от гората се появил голям черен мечок. Джуджето скочило, но не успяло да избяга и да се скрие в пещерата, защото мечокът бил вече много близо. И в безмерния си страх то викнало:

– Моля ти се, Мечо, пощади ме, ще ти дам всичките си съкровища! Виж тези прекрасни скъпоценни камъни! Подари ми живота! Какво ще разбереш от такова дребно, мършаво човече като мен? Няма дори да ме усетиш между зъбите си! По-добре вземи тези лоши момичета. Те са крехки и тлъсти като млади пѣдпѣдци. Изяж тях!

Но мечокът не обърнал внимание на думите му и така го цапнал с лапата си, че то се проснало мъртво на земята. Момичетата избягали от страх, но мечокът викнал след тях:

– Белоснежке, Червенорозке, не се страхувайте, почакайте, ще дойда с вас!

Те познали гласа на своя приятел мечока и спрели. Но щом дошъл при тях, изведнѣж мечата козина паднала от него. Пред тях застанал красив принц, целият облечен в злато.

– Аз съм царски син – казал той. – Злото джудже ме омагьоса, открдна съкровищата ми и ме превърна в свирепа мечка. Сега то получи наказанието, което заслужаваше.

Белоснежка се омѣжила за принца, а Червенорозка станала съпруга на брат му. А големите съкровища, които джуджето било струпало в пещерата си, разделили помежду си. Майката на двете сестри живяла дълги години щастлива край децата си. Тя взела със себе си двата розови храста и ги посадила пред прозореца си. Всяка година на тях цѣфтели

прекрасни бели и червени рози.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Schneeweißchen und Rosenrot

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2504>]